Manifest generála r. l. Gajdy

Bratři a sestry!

Myšlenkový i politický rozklad liberalistických a socialistických nauk vyvolal v celém takřka světě tak mohutnou obrodu nacionalismu, že ani jedna z čelných zemí evropských nezůstala nedotčena touto novou a plodnou duchovní vlnou. Došla nejprve uskutečnění v Itálii, kde její vzmach odpovídal přirozenému temperamentu italskému.

Je vidět, že národové pochopili, že jejich kulturní a politické snažení musí jít novými cestami, které jsou vybudovány nejen na základech současných potřeb národů a říší, ale i na základě bohatých zkušeností národních dějin, žijících do dnes ve slavných tradicích minulých dob.

Český národ byl odveden od správné cesty rozkladnými myšlenkami, které, podlamujíce jeho sílu, snažily se učiniti z něho tak zvaný „malý národ“ doma i za hranicemi.

Neukázněný liberalismus neměl tolik autority, aby zabránil rozložení národa v malé kulturní a politické skupiny, nevraživě potírající jedna druhou.

Český realismus vzal národu odvahu k životu a umrtvoval český nacionalismus, tento jedinečný zdroj národní moci.

Socialismus nalezl tím půdu připravenou a dokončil naprosté zneuctění národa, který proň (přesně podle jeho ideologie) – neměl ceny, naopak stál v cestě jeho internacionálním cílům.

Světová válka uložila národům všech zúčastněných států takové úkoly, že jediné napětí nacionálních sil musilo skončiti velkým vyčerpáním. Proto měli snadnou práci rozkladné idee, donucené ke klidu mohutným vzepjetím nacionalismu ve válce, a uchvátili vládu nad státy.

Za několik let své činnosti přivedly tak národy na pokraj – zkázy.

Zvláště na národ český dolehla v těchto letech tvrdá tragika osudu:

Zatímco nepřehledné řady synů našich zemí krvácely v cizích službách na všech bojištích světových, vybíjel se český nacionalismus doma odporem ke všemu, co jej spojovalo se životem a osudem bývalého císařství. A genius naší vlasti jakoby vyšším řízením – vnukl národu myšlenku, že pro svou spravedlivou věc jest mu bojovati na té straně, která zápasila o ideály svobody národů. Proto stavil se pod prapory spojenců a pokryl vítězné jejich korouhve svěžími vavříny své válečné slávy.

Český nacionalismus válečnou politickou moudrostí a odvahou vrátil národu svobodný stát. Jeho úkol nebyl tím ani zdaleka ukončen, poněvadž na něho čekala svízelná práce budovatelská. I toto dílo by býval český nacionalismus přivedl ke zdárnému a slavnému konci. Ale oběti, které mu uložila světová válka a národní odboj, byly tak těžké, že jeho síly ochabovaly, takže nenárodním myšlenkám a hnutím podařil se poměrně lehce zákeřný útok na skutečnou svobodu a čest národa.

Proto socialismus nabyl převahy nad všemi svými spřeženci a ovládl stát, řídil osudy jeho plných sedm let a za tuto dobu svedl národ na nebezpečnou cestu mravní, kulturní, hospodářské a politické katastrofy.

Avšak přes zlobu pobloudilých národní myšlenka nikdy nevymřela v srdcích českých i slovenských. Stála po celá tato léta na stráži a viděla zkázu, hrozící ze všech stran. Byla přesvědčena, že přijde doba, kdy národ zavolá ji na místo, které ji právem patří, aby obnovila a vybudovala mocnou říši.

Pomalu, ale vytrvale sbírala síly.

A z těchto dob bídy a naděje vyrostl československý fašismus.

Vyšlehl ze živelného a zdravého odporu proti všem těmto jedům, otravujícím a rozkládajícím národní organismus ve všech buňkách jeho tvorby.

Prvním jeho úkolem bylo přirozeně ubrániti a zachovati nezasažené dosud části národa a živiti v nich plamen národního sebevědomí a naděje. Podařilo se mu to. Postavil hráz, za níž zmobilisoval své síly, aby je s nadšením a s rozvahou nasadil v pravý čas v rozhodný boj s nepřítelem duševního i hmotného rozkvětu národa. Přichází na bojiště včas. Má síly svěží, plán jasný, cestu přesně vytyčenou.

Jsme si vědomi, že celková úroveň národní kultury, blahobytu a moci jest výsledkem těch kladných sil i složek, které – každá podle hodnoty svého obsahu a energie – pracují samostatně a vytrvale na svém díle k rozmachu národa a říše. Chceme proto spravedlivě a přesně vážiti tyto složky a tříditi je pod zorným úhlem národního prospěchu. Co bude nalezeno lehkým a neplodným, bude vymýceno. Všemu kladnému a tvořivému bude naší pomocí uvolněna cesta k největšímu rozvoji.

Náboženství, tento mohutný pilíř tisícileté kultury české, je v současném životě našem podceňováno a znehodnocováno. Chceme mu vrátiti jeho zaslouženou čest a svobodu v přesvědčení, že konečný jeho cíl se kryje s cílem naším, tj. vésti národ k mravnosti, svědomitosti a osobní zodpovědnosti.

Potíráme kolektivismus a komunismus zvláště proto, že zabraňuje rozvinutí osobních schopností energie. Chceme naopak podporovati všestranný rozvoj každé osobnosti, poněvadž jsme si vědomi toho, že osobní zdatnost nemůže se střetnouti se společností a státem, bude-li ovládána řádem mravním. – -

Kulturou českou nechť vane duch české země. Víme, že duch tento tvořil díla skvělá a světové úrovně, byť to i mnozí neuznávali. Věříme, že obrozený nacionalismus připraví půdu geniům české kultury, kteří ji ozdobí novou tvorbou českou světové hodnoty. Neuzavíráme se světovým proudům myšlenkovým a tvořivým a chápeme, že možno z nich vytěžiti prvky pro náš kulturní život cenné a užitečné. Víme však, že tyto svérázné prvky dovede české nadání přetvořiti po svém a použíti jich jako platných popudů pro samostatnou tvorbu národní. – -

Národní hospodářství nechť je výhradně zdrojem blahobytu celého národa. Stavíme národ nad třídu a jsme nesmiřitelnými odpůrci kolektivismu, který by ve prospěch jediné třídy zničil stát, nechápaje, že silný stát jest jedinou zárukou svobodného života všech stavů. Národní hospodářství nutno proto organisovati tak, aby výrobní schopnost národa se zvýšila ve prospěch všech. – -

Dnešní stát hospodaří bez cílevědomého a velkorysého plánu a krise stíhá krisi. Budeme proto pěstovati hospodářský individualismus a síliti vědomí hospodářské solidarity všech stavů. Každá solidní výroba a potřebné podnikání nalezne u nás živnou podporu, ale lehkomyslné zakládání podniků konjunkturálních budeme potírati, protože ohrožuje nejen hospodářskou bezpečnost podnikatelovu, ale i ničí mnohdy celé řady jiných existencí. – -

Finanční kapitál nesmí býti mrtvým zlatem, ale musí kolovati v tepnách národního hospodářského života. – -

Úkol státu jest v dnešních v prvé řadě hospodářský, avšak dnešní zřízení státní nevyhovuje plně této moderní orientaci. Chceme proto přetvořiti státní zřízení tak, aby mohlo tuto důležitou funkci zdárně vykonávati.

Otázka sociální jest neoddělitelnou částí našeho národního problému hospodářského. Bezpečnost výroby jest bezpečností práce. Chceme zajistiti blahobyt dělníka, jistotu jeho existence a skutečné zaopatření ve stáří. Spravedlnost, která jest vůdčí ideou fašistického státu, nestrpí útisk žádného stavu.

Dnešní politický systém neuznáváme, protože zavinil oslabení státní moci. Politické strany zmocnily se vlády nad státem a otevřely cestu korupci, která poskvrnila hanbou české jméno. Chceme nastoliti státní autoritu ve vší její svrchovanosti, aby si mohla svobodně vybírati na nejdůležitější místa nejschopnější muže! – -

Rozlišujeme vládu a správu státních podniků, jež jsou dnes vedeny pod zorným úhlem politických zájmů. Správa tato musí se díti jedině hospodářsky a odborně s vyloučením jakýchkoliv zájmů politických a stranických.

Státní a každý veřejný úředník musí býti svému úřadu přiměřeně kvalifikován a honorován. Jediným vodítkem jeho činnosti musí býti zájem státu a zákon.

Armáda, dnes považována za pouhé nutné zlo, je a bude pro nás ztělesněním myšlenky státní – patří celému národu a my její zájmy a její bojeschopnost budeme hájiti vždy proti každému!

Zásady, které nás vedou v naší práci, vytryskly z čisté a nezištné lásky k národu a jeho říši. Jimi se vkliňuje obrozený český nacionalismus do onoho moderního světového proudění, které pod pojmem „fašismus“ obnovuje odvahu a energii národů. Nevyhýbáme se tomuto jménu, poněvadž víme, že fašismus v každém státě nese znaky svého národa – u nás je jeho obsah český a slovenský. Věrnost k národu, k jeho velké budoucnosti, k slavnému odkazu předků – bude státi na stráži všech našich kroků, takže všechny naše činy ponesou znamení vnitřní zákonitosti a zodpovědnosti před přítomností i budoucností. Chceme, aby naše idea rozohnila českou odvahu k nejkrajnějšímu vypětí sil, aby expanse národní myšlenky a energie zasáhla nejvyšší nejširší oblasti.

Celé naše krédo je obsaženo v našem hesle, jež je nám jediným vodítkem: Blaho vlasti – zákon nejvyšší!

Chceme, aby v idei naší česká síla a odvaha vzepjala se k nejvyšším cílům a přivedla Vlast naši ke slávě a k velkosti.

Proslov generála Gajdy v poslanecké sněmovně (10. března 1938)

"Vážená sněmovno!

Jménem klubu poslanců Národní obce fašistické prohlašuji, že se plně stavíme za prohlášení předsedy vlády, zvláště že hranice naší vlasti jsou naprosto nedotknutelné, že jsme se nebáli tisíc let a nebojíme se ani dnes, že jsme si jisti jednotou srdcí a rozumu všech složek našeho národa. Souhlasíme dále s jasným prohlášením pana předsedy československé vlády, že Československo a jeho lid nikdy nepřipustí zasahování do svých vnitřních věcí a že pro osobní, národní a mravní svobodu přineseme bez váhání každou oběť.

Pan předseda vlády prohlásil, že se neuzavíráme dalšímu přátelství a že vláda chce odkliditi všechny překážky, které se staví do cesty spolupráci s některými našimi sousedy. Zde je opravdu potřebí

konečně přejíti od slov k činům, neboť divně působilo při oslavách Masarykova dne československého zahraničí, konaných v Praze dne 6. března, k nimž byly přizvány všechny politické strany a dáno ujištění, že to má být manifestace nadstranická, když komunisté této nadstranické manifestace využili stranicky. Musím konstatovati, že všechny zúčastněné politické strany uposlechly pokynů a vystříhaly se nemístných projevů, které by mohly manifestaci vtisknouti jiný ráz, než jaký měla míti. Ovšem naši komunisté, jimž při každé příležitosti jde o zalíbení se Kominterně, jejíhož hlasu poslouchají více než hlasu svého srdce, musili i tuto manifestaci poškoditi svým uličnickým vykřikováním a skandováním. Nesmí se zapomínat, že hlavní město republiky ve veřejném životě jaksi udává tón, a slyšíli pak zástupci cizích států podobné bolševické perličky, nedivme se, že se o nás všelijak a nepříznivě soudí. Bylo by na čase, aby vláda zakřikla podobná alotria těchto travičů studní a aby tak, jako rázně odmítla vměšování do našich poměrů, se stejnou rázností zarazila i podobná uličnictví.

Vážená sněmovno! Kominterna nemá zájmu na našich hranicích, jí jde o to, aby mezi Československem a Německem konflikt nastal. Čím dříve, tím je to pro ni výhodnější. Pro Kominternu je Československo nejvýhodnějším objektem, kde by se mohl svést boj mezi Stalinem a Hitlerem. Hlásali jsme zásadu bránit republiku a naše hranice ještě v době, kdy v Německu byli u moci socialisté. Tenkrát komunisté zájmu o naše hranice neměli, naopak hlásali zásadu sebeurčení národů až do odtržení. Proč? Protože věřili ještě ve vítězství komunismu v Německu.

Vážená sněmovno! Od ukončení světové války a od znovuzřízení našeho státu jsme již jednou museli vést válku, a to r. 1919. Kdo nás napadl? Žádný fašistický stát. Napadla nás maďarská bolševická vláda. Chtěla nám vzít Slovensko. Na co se neodhodlala vláda Karolyho, to na rozkaz z Moskvy udělal Bela Kuhn. Komunisté dělali, když jsme se bránili, potíže, a jsou doklady o tom, že chtěli u nás vyvolati revoluci a uchvátiti moc. Věříte, pánové a vážená sněmovno, kdyby se jim to tenkrát bývalo podařilo, že by naše hranice na Slovensku byly zůstaly takové, jak jsou dnes?

Komunistická strana na rozkaz Kominterny zakrývá svou pravou tvář, protože to dnes potřebuje, ale v příhodné chvíli zase tuto masku strhne, když to prospěje zájmům internacionály a světové revoluce. Je v zájmu našeho národa, aby prohlédl dnešní zakuklenou loyalitu komunistů. Jim nejde o svobodu našeho národa a nedělitelnost našich hranic, jim jde jen a jen o zájmy Komunistické internacionály.

Vláda již několikrát prohlásila, že chce mír a přitom žíti v přátelství se všemi státy. Míní-li to doopravdy, musí se starati, aby odstranila všechny překážky, které dobrý poměr k druhým státům kalí. Nesmí trpěti, aby na území státu byly v tisku uráženy hlavy cizích států, protože žádný stát si to nedá líbit. Nedávno propustila censura článek, ve kterém je hlava cizího státu nazývána zločincem. Takové přehmaty nám nemohou prospět.

Druhou kapitolou je řádění imigrantů na našem území, jehož používají k útokům na státy, které je vyhnaly. Tady je nutno odstranit vše, co nás s druhými státy znepřáteluje, a jistě to bude cenný přínos do mírové politiky našeho státu. Hlasujeme pro prohlášení pana předsedy vlády, ovšem neztotožňujeme se s ideologií Společnosti národů a s paktem se sovětským Ruskem." (Potlesk.)

Generál Rudolf Gajda

10. března 1938

Více zde: https://radola-gajda.webnode.cz/citace/